

Jeppe Danø (tv.), områdeleder for Gasmarked hos Energinet, underskrev aftalen med Johan Zettergren fra Swedegas den 13. marts i Göteborg. Foto: Energinet

Gasfællesskab mellem Danmark og Sverige er styrket med en fælles balancezone

Kan du huske, da det ikke var nødvendigt at have pas eller anden identifikation med over grænsen til Sverige? Sådan bliver det også lidt for gasmarkedet, når grænsekontrollen bliver ophævet den 1. april.

Tekst Dorte G. Kristansen
Energinet
dgk@energinet.dk

Efter et intenst samarbejde mellem Energinet Gas TSO og den tilsvarende svenske Gas TSO – Swedegas – er det danske og svenske gasmarked

nu knyttet tættere sammen, og der er skabt en fælles balancezone på engrosgasmarkedet. Markedsintegrationen kaldes i daglig tale for JBZ, som står for Joint Balancing Zone.

Dette initiativ vil øge forsynings-sikkerheden og samtidig betyde, at der kommer flere aktører på gasmar-

kedet. Initiativet er også i tråd med EU's bestræbelser på at harmonisere markederne inden for EU.

Hvad skal vi med en Joint Balancing Zone med Sverige?

Siden den 1. april 2019 har det danske og svenske gasmarked for markedsaktørerne været at betragte som

ét marked, i stedet for at markedsaktørerne skal balancere det danske og det svenske marked hver for sig.

Der er minimum tre gode grunde til at etablere denne fælles balancezone:

Den fælles balancezone forventes at bidrage til et mere effektivt gasmarked, fremme effektiviteten for handel med gas på tværs af det danske og svenske gasmarked og øge konkurrencen i hele regionen.

Projektet medfører en tættere kobling af de to markeder og er i overensstemmelse med de europæiske tanker om tættere regionalt samarbejde inden for energimarkeder.

De svenske aktører vil opleve den største forandring, men det er til svensk fordel at indgå i samarbejdet, fordi de ved sammenlægningen får samme balanceregler som i Danmark. Energinet Gas TSO har siden oktober 2014 levet op til den europæiske kommissions balance-netværkskode og skabt en dansk

balancemodel i tæt samarbejde med de danske aktører. Swedegas har hidtil fået dispensation fra at leve op til balancenetværskoden, men ved at slå sig sammen med Energinet drager de nytte af den eksisterende danske balancemodel.

Hvad er der sket rent fysisk på grænsen mellem Danmark og Sverige

For at markederne kan lægges sammen er der også foretaget en lille ændring i måden, det bagvedliggende fysiske system bliver drevet på. Fra den 1. april er trykket i det danske og det svenske transmissionssystem gradvist blevet udlignet. Populært sagt bliver ventilen i Dragør åbnet helt. Det svenske transmissionssystem blev inden 1. april drevet ved et lavere tryk end det danske, derfor medfører åbningen af ventilen, at der bliver opbygget en større linepack i det svenske system. Linepack er betegnelsen for den mængde gas, som kan lagres

i rørene, og trykket i rørene påvirker gasmængden. Som følge af JBZ bliver linepack i de to systemer lagt sammen, og en stor del af den kan stilles til rådighed for markedet som fleksibilitet.

Energinet Gas TSO bliver en hub for svenske og danske data

JBZ er et eksempel på, at det ikke er nødvendigt fysisk at flytte grænser, for selvom grænserne fortsat er gældende mellem de to lande, så flyder data lettere og giver lettere adgang for markedsaktørerne til at handle gassen mellem de to lande.

Før JBZ blev en realitet, krævede det en række tilpasninger i Energinet Gas TSO's IT-systemer, som vil være det primære redskab i JBZ - en hub for fælles svenske/danske data. JBZ er primært baseret på udveksling af en række data mellem de to TSO'er, distributionselskaberne i Danmark og Sverige samt transportkunderne i den fælles balancezone. □

MR-station Dragør Border, hvor ventilen mod Sverige er åbnet helt. Foto: Energinet